

ระเบียบวิธีวิจัยและลักษณะทั่วไปของข้อมูล

การศึกษาการเข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองกับพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ที่เก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในบทนี้จะกล่าวถึงระเบียบวิธีวิจัย และลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้คือ ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มารับบริการตรวจตามนัด ที่คลินิกภูมิคุ้มกัน โรงพยาบาลศิริราช ที่ไม่ได้เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองจากหน่วยงานใดๆ เป็นตัวแทนของประชากรที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง และผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่เข้าร่วมกิจกรรมกับสโมสรรีราบขาว เป็นตัวแทนของประชากรที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกสโมสรรีราบขาวเป็นตัวแทนของประชากรที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง เนื่องจากสโมสรรีราบขาวเป็นกลุ่มช่วยเหลือตนเอง ที่จัดตั้งและให้บริการโดยผู้ติดเชื้อเอชไอวี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัย รวมทั้งให้ความช่วยเหลือด้านอารมณ์และสังคมแก่ผู้ติดเชื้อ ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ ที่ต้องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง กับพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ของผู้ติดเชื้อเอชไอวี โดยสโมสรรีราบขาวมีกิจกรรมพบปะสังสรรค์ แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างสมาชิกอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ มีการจัดหาวิทยากรที่ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพอนามัยแก่สมาชิกทุกเดือน และมีการประชุมใหญ่สรุปผลการบริหารสโมสรรทุกปี มีบริการรับปรึกษาปัญหาต่างๆ ทางโทรศัพท์ รวมทั้งมีการออกวารสารรายเดือน เพื่อให้ข้อมูลกิจกรรมของสโมสรร และความรู้ต่างๆ แก่สมาชิก มีสถานที่ตั้งและผู้บริหารสโมสรรอย่างเป็นทางการ ส่งผลให้มีสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในสโมสรรหมุนเวียนกันมากกว่า 400 คน ซึ่งเป็นจำนวนเพียงพอที่ผู้วิจัยจะขอความร่วมมือในการเป็นกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองในการศึกษานี้

2.2 ขนาดของตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ประชากรคือผู้ติดเชื้อเอชไอวี ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลการติดเชื้อของผู้ติดเชื้อ จากบุคลากรทางการแพทย์และผู้ที่เกี่ยวข้อง ถือเป็นภาระละเมิดสิทธิของผู้ป่วยและสิทธิมนุษยชน การได้มาของกลุ่มตัวอย่าง ต้องได้รับความยินยอมทั้งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจากตัวผู้ติดเชื้อเอชไอวีเอง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ที่ยินยอมเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ จากผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มารับการตรวจตามนัดที่คลินิกภูมิคุ้มกัน โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 200 คน และจากผู้ติดเชื้อเอชไอวี ที่เข้าร่วมกิจกรรมกับสโมสรรีราบขาว จำนวน 200 คน รวมมีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 16 กันยายน 2545 ถึงวันที่ 15 ตุลาคม 2545

2.3 วิธีเลือกตัวอย่าง

ในการเลือกตัวอย่างใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จากผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มารับการตรวจตามนัด ที่คลินิกภูมิคุ้มกัน โรงพยาบาลศิริราช และผู้ติดเชื้อเอชไอวี ที่เข้าร่วมกิจกรรมกับสโมสรรีราบขาว กลุ่มละ 200 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัว จากผู้อำนวยการวิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิริราช และผู้จัดการสโมสรรีราบขาว เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ที่คลินิกภูมิคุ้มกัน ตึกผู้ป่วยนอกชั้น 6 โรงพยาบาลศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ และที่สโมสรรีราบขาว ซึ่งตั้งอยู่ที่ 48/ 282 โครงการเซ็นเตอร์เพลส สุขุมวิท 3 เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ ตามวันและเวลา ดังนี้

คลินิกภูมิคุ้มกัน โรงพยาบาลศิริราช	ทุกวันอังคาร	เวลา 7.00-12.00 น.
สโมสรรีราบขาว	ทุกวัน อาทิตย์	เวลา 12.00-16.00 น.

2. ผู้วิจัยได้เข้าพบและแจ้งให้หัวหน้าคลินิกภูมิคุ้มกัน โรงพยาบาลศิริราชและผู้จัดการสโมสรรีราบขาว ทราบถึงรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลตามวันและเวลาที่กำหนดไว้

3. ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ภายหลังได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

จากพยาบาลประจำคลินิกภูมิคุ้มกัน โรงพยาบาลศิริราช และเจ้าหน้าที่ของสโมสรพิราบขาว โดยกลุ่มตัวอย่างจะได้รับการอธิบายให้เข้าใจถึงการพิทักษ์สิทธิ์ ในการเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ ในการตอบแบบสอบถาม หากกลุ่มตัวอย่างไม่พร้อมหรือมีความลำบากใจในการตอบคำถาม กลุ่มตัวอย่างสามารถขอยกเลิกหรือปฏิเสธได้ และการเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมการวิจัยนี้ ไม่มีผลต่อการรับบริการรักษาพยาบาล หรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของสโมสรพิราบขาว

4. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง และอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม โดยละเอียด พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างซักถามข้อสงสัยที่ไม่เข้าใจ จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเองโดยไม่จำกัดเวลา สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่อ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ ผู้วิจัยอ่านคำถามตามแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างฟัง และบันทึกคำตอบลงในแบบสอบถามตามที่กลุ่มตัวอย่างตอบ

5. เมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบคำถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนของคำตอบ ถ้าข้อใดไม่มีคำตอบ ผู้วิจัยซักถามเพิ่มเติมเพื่อให้ได้คำตอบที่สมบูรณ์

6. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวันเวลาที่กำหนด จนได้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างครบทั้ง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 200 คน จึงนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ผู้วิจัยได้รับความยินยอมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจากตัวผู้ติดเชื้อเองเท่านั้น

2.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

1. พฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะพฤติกรรมของผู้ติดเชื้อเอชไอวี ที่ปฏิบัติภายหลังจากทราบผลการตรวจเลือดหาเชื้อเอชไอวีเป็นบวก
2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ยังไม่มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์หรือป่วยเป็นโรคเอดส์

2.6 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่ทราบข่าวติดเชื้อ และการเปิดเผยข้อมูลการติดเชื้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบเติมคำ และแบบตรวจรายการ (check list)

ส่วนที่ 2. การรับรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเอดส์ การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์ การรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันโรคเอดส์ และการรับรู้อุปสรรคของการป้องกันโรคเอดส์ ลักษณะคำถามเป็นแบบปรนัยให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 3. พฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ระดับปฐมภูมิ และการป้องกันโรคเอดส์ระดับทุติยภูมิ ลักษณะคำถามเป็นแบบปรนัยให้เลือกตอบ

2.7 การทดสอบแบบสอบถาม

ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยได้ขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์แพทย์ประจำภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล และพยาบาลชำนาญการที่ปฏิบัติงานในหน่วยห้องคลอดติดเชื้อ โรงพยาบาลศิริราชตรวจพิจารณาแก้ไข หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดสอบกับประชากร ซึ่งเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มารับการตรวจรักษาที่หน่วยโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์และกามโรค โรงพยาบาลศิริราช ซึ่งเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองจากหน่วยงานต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้น กลุ่มละ 15 คน รวม 30 คน แล้วนำมาตรวจสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบความเชื่อถือได้ เพื่อทดสอบว่าแบบสอบถามที่ได้มีความสามารถในการวัดที่จะให้ผลของการวัดเหมือนกันหรือสอดคล้องกันหรือไม่ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540: 212)

การตรวจสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามของคำถามการรับรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ และพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient) ด้วยวิธีของครอนบาช (cronbach) ซึ่งวัตถุประสงค์ของการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เพื่อตัดข้อคำถามบางคำถามหรือตัวแปรบางตัวหรือปรับปรุง

แบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง (ธวัชชัย งามสันติวงศ์, 2543: 627) โดยทั่วไปแบบสอบถามที่ดีควรมีค่าความน่าเชื่อถือตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (Streiner and Norman, 1995: 144-150 อ้างถึงใน ดนัย ทิพยกนก, 2544: 51) โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา มีสูตรของการคำนวณดังนี้

$$\text{Alpha} = \frac{N}{N-1} \left(1 - \frac{Si^2}{Sx^2} \right)$$

เมื่อ	Alpha =	ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม
	N =	จำนวนข้อคำถาม
	Si ² =	ความแปรปรวนของข้อคำถามแต่ละข้อ
	Sx ² =	ความแปรปรวนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

จากการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่า แบบสอบถามการรับรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ ที่ได้มาจากชุดคำถามการรับรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ทั้ง 4 ด้านทุกคำถาม มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามเท่ากับ 0.74 แสดงว่ามีค่าความเชื่อถือได้ค่อนข้างสูง ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จึงไม่ได้ตัดข้อคำถามใดออกจากการวิเคราะห์ โดยรายละเอียดของค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาในแบบสอบถามการรับรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์แต่ละประเด็นมีดังนี้

1. แบบสอบถามการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเอดส์ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.63
2. แบบสอบถามการรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.60
3. แบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันโรคเอดส์ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.67
4. แบบสอบถามการรับรู้อุปสรรคของการป้องกันโรคเอดส์ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.73

แบบสอบถามพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ ที่ได้มาจากชุดคำถามพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ทั้ง 2 ระดับทุกคำถาม มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามเท่ากับ 0.75 แสดงว่ามีค่าความเชื่อถือได้ค่อนข้างสูง ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงไม่ได้ตัดข้อคำถามใดออกจากการวิเคราะห์ โดยรายละเอียดของค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาในแบบสอบถามแต่ละประเด็นมีดังนี้

1. แบบสอบถามพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ระดับปฐมภูมิ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.70
2. แบบสอบถามพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ระดับทุติยภูมิ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.64

โดยรายละเอียดค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามแต่ละด้านเป็นรายชื่ออยู่ในภาคผนวก ค.

2.8 การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC+ (Statistical Package For the Social Sciences/ Personal Computer) โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ในการนำเสนอข้อมูลหากเป็นตัวแปรระดับกลุ่ม จะนำเสนอข้อมูลด้วยตารางแจกแจงความถี่ แสดงจำนวนและอัตราร้อยละ และในกรณีที่เป็นตัวแปรระดับช่วงจะนำเสนอข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ตัวแปรคู่และตัวแปรตาม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การจำแนกหมู่ (Multiple Classification Analysis หรือ MCA)

2.9 นิยามศัพท์

2.9.1 ผู้ติดเชื้อเอชไอวี หมายถึง บุคคลที่มีการตรวจพบแอนติเจน หรือแอนติบอดีต่อเชื้อเอชไอวี แต่ยังไม่มีการสัมพันธ์กับเอดส์ หรือป่วยเป็นโรคเอดส์

2.9.2 ระยะเวลาที่ทราบว่าเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี หมายถึง จำนวนเดือนที่ผู้ติดเชื้อเอชไอวีทราบว่าผลตรวจเลือดของตนเองมีแอนติเจนหรือแอนติบอดีต่อเชื้อเอชไอวี จนถึงวันที่ตอบแบบสอบถาม

2.10 นิยามตัวแปรและการวัดตัวแปร

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามหลายคำถามที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรแต่ละตัว เพื่อใช้เป็นดัชนีวัดตัวแปรต่างๆ ที่นำมาใช้ในการศึกษา เช่น ตัวแปรตาม การรับรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ ลักษณะคำถามมี 2 ตัวเลือก คือ ใช่และไม่ใช่ ส่วนคำถามพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ของผู้ติดเชื้อเอชไอวี เป็นคำถามที่วัดพฤติกรรมการปฏิบัติมี 3 ตัวเลือก ได้แก่ ทำเป็นประจำ ทำเป็นบางครั้ง ไม่เคยทำ คำถามทั้งหมดมีทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยที่รายละเอียดของคำถามต่างๆ ที่ใช้วัดตัวแปรที่นำมาศึกษามีดังนี้

2.10.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

การเข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง หมายถึง การเข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองของผู้ติดเชื้อเอชไอวี ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่การเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆ กับสโมสรพิราบขาว แบ่งเป็น

- เข้าร่วม
- ไม่เข้าร่วม

2.10.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1. การรับรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ หมายถึง การรับรู้หรือความคิดเห็นและความรู้สึกของผู้ติดเชื้อเอชไอวีเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ ประกอบด้วย

ก. การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเอดส์ หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกของผู้ติดเชื้อเอชไอวี เกี่ยวกับโอกาสเสี่ยงในการได้รับเชื้อเอชไอวีเพิ่ม การป่วยเป็นโรคเอดส์ และการเป็นผู้แพร่กระจายเชื้อเอชไอวีให้แก่บุคคลใกล้ชิดและผู้อื่น

ข. การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์ หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกของผู้ติดเชื้อเอชไอวี เกี่ยวกับอันตรายของโรคเอดส์ที่มีต่อร่างกาย และผลกระทบของโรคเอดส์ต่ออารมณ์จิตใจ เศรษฐกิจสังคมและบุคคลใกล้ชิด

ค. การรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันโรคเอดส์ หมายถึง ความ

คิดเห็นหรือความรู้สึกของผู้ติดเชื้อเอชไอวีเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ ว่าพฤติกรรมดังกล่าวจะส่งผลดีต่อตนเองและบุคคลอื่น ในการทำให้ตนเองมีสุขภาพที่ดี และป่วยเป็นโรคเอดส์ช้าลง รวมทั้งลดการแพร่กระจายของเชื้อเอชไอวีให้แก่บุคคลใกล้ชิดและผู้อื่น

ง. การรับรู้อุปสรรคของการป้องกันโรคเอดส์ หมายถึง ความ

คิดเห็นหรือความรู้สึกของผู้ติดเชื้อเอชไอวีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลขัดขวางต่อพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์

โดยตัวแปรการรับรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีเป็นตัวแปรที่ได้มาจากชุดคำถามการรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ทั้ง 4 ด้าน ที่ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 45 ข้อ รายละเอียดของแบบสอบถามมีดังนี้

1. การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเอดส์มีจำนวนข้อคำถาม 15 ข้อ คือ ข้อ 1-15
2. การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์มีจำนวนข้อคำถาม 10 ข้อ คือ ข้อ 16-25
3. การรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันโรคเอดส์มีจำนวนข้อคำถาม 10 ข้อ คือ ข้อ 26-35
4. การรับรู้อุปสรรคของการป้องกันโรคเอดส์มีจำนวนข้อคำถาม 10 ข้อ คือ ข้อ 36-45

แบบสอบถามทั้ง 4 ด้านมีข้อความที่ถูก หรือเป็นด้านบวกต่อการรับรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ของผู้ติดเชื้อเอชไอวี จำนวน 33 ข้อ ดังนี้

1. การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเอดส์ มีจำนวน 11 ข้อ คือ ข้อ 2-3, 6-7, 9-15
2. การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์ มีจำนวน 8 ข้อ คือ ข้อ 18-25
3. การรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันโรคเอดส์ มีจำนวนข้อคำถาม 10 ข้อ คือ ข้อ 26-35 เป็นข้อความที่ถูกหรือเป็นด้านบวกต่อการรับรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ทั้งหมด
4. การรับรู้อุปสรรคของการป้องกันโรคเอดส์มีจำนวน 4 ข้อ คือ ข้อ 42-45

ข้อความที่ผิด หรือเป็นด้านลบต่อการรับรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ของผู้ติดเชื้อเอชไอวี มีจำนวนคำถาม 12 ข้อ ดังนี้

1. การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเอดส์มีจำนวน 4 ข้อ คือข้อ 1,4-5,8
2. การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์มีจำนวน 2 ข้อ คือข้อ 16-17
3. การรับรู้อุปสรรคของการป้องกันโรคเอดส์มีจำนวน 6 ข้อ คือข้อ 36-41

ลักษณะของข้อคำถามในการศึกษา เป็นแบบปรนัยให้เลือกตอบ ใช่ และไม่ใช่ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คำตอบ	คำถามที่แสดงว่ามีการรับรู้ที่ถูกต้อง	คำถามที่แสดงว่ามีการรับรู้ที่ไม่ถูกต้อง
ใช่	1 คะแนน	0 คะแนน
ไม่ใช่	0 คะแนน	1 คะแนน

ดังนั้น แบบสอบถามการรับรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ทั้ง 4 ด้าน มีรายละเอียดของค่าคะแนนที่เป็นไปได้ ดังนี้

1. การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเอดส์ มีค่าคะแนนที่เป็นไปได้ระหว่าง 0-15 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 4.0 คะแนน และมีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 14.0 คะแนน

2. การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์ มีค่าคะแนนที่เป็นไปได้ระหว่าง 0-10 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 2.0 คะแนน และมีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 10.0 คะแนน

3. การรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันโรคเอดส์มีค่าคะแนนที่เป็นไปได้ระหว่าง 0-10 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 2.0 คะแนน และมีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 10.0 คะแนน

4. การรับรู้อุปสรรคของการป้องกันโรคเอดส์ มีค่าคะแนนที่เป็นไปได้ระหว่าง 0-10 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 0.0 คะแนน และมีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 8.0 คะแนน

ดังนั้น คะแนนการรับรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ซึ่งได้มาจากการรวมคะแนนการรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ทั้ง 4 ด้าน จึงมีค่าคะแนนที่เป็นไปได้ระหว่าง 0-45 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 15.0 คะแนน และมีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 40.0 คะแนน

โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนการรับรู้สูงกว่า แสดงว่ามีการรับรู้ดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนการรับรู้ต่ำกว่า

2. พฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ หมายถึง การปฏิบัติของผู้ติดเชื้อเอชไอวี ในการดูแลสุขภาพตนเอง เพื่อป้องกันการรับเชื้อเอชไอวีเพิ่ม และทำให้ป่วยเป็นโรคเอดส์ช้าลง รวมทั้งป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อเอชไอวีให้แก่บุคคลใกล้ชิดและผู้อื่น ประกอบด้วย

ก. การป้องกันโรคเอดส์ระดับปฐมภูมิ หมายถึง การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อเอชไอวีให้แก่บุคคลใกล้ชิดและผู้อื่น โดยการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อเอชไอวีทางเพศสัมพันธ์ ทางเลือด หรือผลิตภัณฑ์จากเลือด และจากมารดาสู่ทารก

ข. การป้องกันโรคเอดส์ระดับทุติยภูมิ หมายถึง การดูแลสุขภาพของผู้ติดเชื้อเอชไอวี เพื่อป้องกันการรับเชื้อเอชไอวีเพิ่มและทำให้ป่วยเป็นโรคเอดส์ช้าลง โดยการส่งเสริมสุขภาพให้แข็งแรง การดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคล การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย การฟื้นฟูสภาพจิตใจ และการตรวจสุขภาพตามแพทย์นัด

โดยตัวแปรพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีเป็นตัวแปรที่ได้มาจากชุดคำถามพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ระดับปฐมภูมิและระดับทุติยภูมิ ที่ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 30 ข้อ รายละเอียดของแบบสอบถามมีดังนี้

1. การป้องกันโรคเอดส์ระดับปฐมภูมิ มีจำนวนข้อคำถาม 10 ข้อ คือ ข้อ 1-10
2. การป้องกันโรคเอดส์ระดับทุติยภูมิ มีจำนวนข้อคำถาม 20 ข้อ คือ ข้อ 11-30

แบบสอบถามทั้ง 2 ด้าน ประกอบด้วยข้อความที่แสดงว่า ผู้ติดเชื้อเอชไอวีมีพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ จำนวน 21 ข้อ ดังนี้

1. การป้องกันโรคเอดส์ระดับปฐมภูมิจำนวน 4 ข้อ คือข้อ 4,7,9-10
2. การป้องกันโรคเอดส์ระดับทุติยภูมิจำนวน 17 ข้อ คือข้อ 11-12,16-30

ข้อความที่แสดงว่าผู้ติดเชื้อเอชไอวีไม่มีพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์มีจำนวน 9 ข้อ ดังนี้

1. การป้องกันโรคเอดส์ระดับปฐมภูมิจำนวน 6 ข้อ คือข้อ 1-3,5-6,8
2. การป้องกันโรคเอดส์ระดับทุติยภูมิจำนวน 3 ข้อ คือข้อ 13-15

ลักษณะของข้อคำถามในการศึกษา เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) แบบมี 3 ตัวเลือก คือ ทำเป็นประจำ ทำเป็นบางครั้ง ไม่เคยทำ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คำตอบ	คำถามที่แสดงว่ามีพฤติกรรมป้องกัน	คำถามที่แสดงว่าไม่มีพฤติกรรมป้องกัน
ทำเป็นประจำ	2 คะแนน	0 คะแนน
ทำเป็นบางครั้ง	1 คะแนน	1 คะแนน
ไม่เคยทำ	0 คะแนน	2 คะแนน

ดังนั้น แบบสอบถามพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ มีรายละเอียดของค่าคะแนนที่เป็นไปได้ ดังนี้

1. พฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ระดับปฐมภูมิ มีค่าคะแนนที่เป็นไปได้ระหว่าง 0-20 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 2.0 คะแนน และมีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 20.0 คะแนน

2. พฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ระดับทุติยภูมิ มีค่าคะแนนที่เป็นไปได้ระหว่าง 0-40 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 17.0 คะแนน และมีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 39.0 คะแนน

ดังนั้น คะแนนพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ ซึ่งได้มาจากการรวมคะแนนพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ระดับปฐมภูมิและระดับทุติยภูมิ จึงมีค่าคะแนนที่เป็นไปได้ระหว่าง 0-60 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 26.0 คะแนน คะแนนสูงสุดเท่ากับ 57.0 คะแนน

โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสูงกว่า แสดงว่ามีพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนต่ำกว่า

2.10.3 ตัวแปรคุม ได้แก่ ภูมิหลังของประชากร ประกอบด้วย

1. เพศ หมายถึง เพศของผู้ติดเชื้อเอชไอวี แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

- ชาย
- หญิง

2. อายุ หมายถึง จำนวนเต็มเป็นปีของอายุผู้ติดเชื้อเอชไอวี ตั้งแต่วันที่เกิดจนถึงวันที่ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ

- 29 ปีหรือน้อยกว่า
- 30 - 34 ปี
- 35 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส หมายถึง สถานภาพสมรสของผู้ติดเชื้อเอชไอวี แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ

- โสด
- สมรส
- หม้าย,หย่า, แยกกันอยู่

4. ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาขั้นสูงสุดที่ผู้ติดเชื้อเอชไอวีเรียนสำเร็จ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ

- ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า
- มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า
- สูงกว่ามัธยมศึกษา

5. รายได้ หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้รับจากการทำงานหรือจากแหล่งอื่นๆ นับเป็นบาทต่อเดือนในรอบปีที่ผ่านมา แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ

- รายได้ต่ำ หมายถึง รายได้ 4,000 บาทหรือน้อยกว่า
- รายได้ปานกลาง หมายถึง รายได้ 4,001 - 8,000 บาท
- รายได้สูง หมายถึง รายได้ตั้งแต่ 8,001 บาทขึ้นไป

2.11 ลักษณะทั่วไปของข้อมูล

2.11.1 ลักษณะทั่วไปของข้อมูลภูมิหลังของประชากร

จากข้อมูลในตารางที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไป ด้านภูมิหลังของประชากรของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 200 คน รวมทั้งหมด 400 คน มีรายละเอียดดังนี้

1. เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง มีสัดส่วนของเพศชายสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง (เปรียบเทียบร้อยละ 65.0 กับร้อยละ 49.5)

2. อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง มีอายุเฉลี่ยมากกว่า (34.2 ปี) กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง (33.9 ปี)

3. สถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองมีสถานภาพโสดมากที่สุด (ร้อยละ 43.0) รองลงมามีสถานภาพหม้าย,หย่า,แยกกันอยู่ (ร้อยละ 30.5) และมีสถานภาพสมรสแล้วน้อยที่สุด (ร้อยละ 26.5) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองมีสถานภาพสมรสแล้วมากที่สุด (ร้อยละ 48.5) รองลงมามีสถานภาพหม้าย,หย่า,แยกกันอยู่ (ร้อยละ 32.5) และมีสถานภาพโสดน้อยที่สุด (ร้อยละ 19.0)

4. ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่ามากที่สุด (ร้อยละ 60.5) รองลงมา ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า (ร้อยละ 25.5) และระดับสูงกว่ามัศึกษาน้อยที่สุด (ร้อยละ 14.0) เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง ที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่ามากที่สุด (ร้อยละ 41.0) แต่อยู่ในสัดส่วนที่ต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองค่อนข้างมาก และมีสัดส่วนที่สูงกว่าในอีก 2 กลุ่มคือ กลุ่มระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า (ร้อยละ 36.0) และกลุ่มระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา (ร้อยละ 23.0)

5. รายได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า (6,324.00 บาท) กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง (6,912.30 บาท)

6. ระยะเวลาที่ทราบข่าวติดเชื้อเอชไอวี พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองมีระยะเวลาโดยเฉลี่ยที่ทราบข่าวติดเชื้อเอชไอวีเท่ากับ 54.7 เดือน ซึ่งนานกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองเพียงเล็กน้อย (51.4 เดือน)

7. การเปิดเผยข้อมูลการติดเชื้อเอชไอวี พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองเปิดเผยข้อมูลการติดเชื้อของตนเองแก่ผู้อื่นในสัดส่วนที่น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง กล่าวคือ สัดส่วนของผู้ที่ไม่เคยบอกให้ผู้อื่นทราบร้อยละ 6.0 เปรียบเทียบกับร้อยละ 0.0 บอกสามีภรรยา, พ่อแม่หรือกลุ่มเพื่อนทราบเพียง 1 กลุ่มร้อยละ 45.0 เปรียบเทียบกับร้อยละ 40.5 บอกสามีภรรยา, พ่อแม่หรือกลุ่มเพื่อนทราบเพียง 2 กลุ่มร้อยละ 32.0 เปรียบเทียบกับร้อยละ 35.5 และบอกให้สามีภรรยา, พ่อแม่และกลุ่มเพื่อนทุกกลุ่มทราบ ร้อยละ 11.5 เปรียบเทียบกับร้อยละ 19.5

ตารางที่ 1 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิหลังของประชากรและการเข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง

ภูมิหลังของประชากร	ไม่เข้าร่วมกลุ่ม	เข้าร่วมกลุ่ม	รวม
เพศ			
ชาย	65.0 (130)	49.5 (99)	57.3 (229)
หญิง	35.0 (70)	50.5 (101)	42.7 (171)
รวม	100.0 (200)	100.0 (200)	100.0 (400)
อายุ			
29 ปีหรือน้อยกว่า	26.5 (53)	14.5 (29)	20.4 (82)
30-34 ปี	28.5 (57)	51.0 (102)	39.8 (159)
35 ปีขึ้นไป	45.0 (90)	34.5 (69)	39.8 (159)
รวม	100.0 (200)	100.0 (200)	100.0 (400)
อายุเฉลี่ย (ปี)	34.2	33.9	34.5
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ปี)	7.1	5.5	6.3
อายุต่ำสุด (ปี)	21	22	21
อายุสูงสุด (ปี)	53	54	54
สถานภาพสมรส			
โสด	43.0 (86)	19.0 (38)	31.0 (124)
สมรส	26.5 (53)	48.5 (97)	37.5 (150)
หม้าย หย่า แยกกันอยู่	30.5 (61)	32.5 (65)	31.5 (126)
รวม	100.0 (200)	100.0 (200)	100.0 (400)
ระดับการศึกษา			
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	25.5 (51)	36.0 (72)	30.8 (123)
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	60.0 (120)	41.0 (82)	50.5 (202)
สูงกว่ามัธยมศึกษา	14.5 (29)	23.0 (46)	18.8 (75)
รวม	100.0 (200)	100.0 (200)	100.0 (400)
รายได้			
4,000 บาทหรือน้อยกว่า	41.5 (83)	26.0 (52)	33.8 (135)
4,001 – 8,000 บาท	33.0 (66)	51.0 (102)	42.0 (168)

ตารางที่ 1 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิหลังของประชากร และการเข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง (ต่อ)

ภูมิหลังของประชากร	ไม่เข้าร่วมกลุ่ม	เข้าร่วมกลุ่ม	รวม
<u>รายได้ (ต่อ)</u>			
8,001 บาทขึ้นไป	25.5 (51)	23.0 (46)	24.2 (97)
รวม	100.0 (200)	100.0 (200)	100.0 (400)
รายได้เฉลี่ย (บาท)	6,324.00	6,912.30	6618.15
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บาท)	4,061.80	3,939.34	4006.86
รายได้ต่ำสุด (บาท)	2,000.00	2,500.00	2,000.00
รายได้สูงสุด (บาท)	20,000.00	20,000.00	20,000.00
<u>ระยะเวลาที่ทราบข่าวติดเชื้อเอชไอวี</u>			
24 เดือนหรือน้อยกว่า	24.0 (48)	32.5 (65)	28.3 (113)
มากกว่า 24 เดือนแต่ไม่ถึง 60 เดือน	40.5 (81)	28.0 (56)	34.3 (137)
60 เดือนและมากกว่า	35.5 (71)	39.5 (79)	37.5 (150)
รวม	100.0 (200)	100.0 (200)	100.0 (400)
ระยะเวลาเฉลี่ย (เดือน)	54.7	51.4	53.1
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (เดือน)	35.2	34.6	34.9
ระยะเวลาต่ำสุด (เดือน)	1	3	1
ระยะเวลาสูงสุด (เดือน)	180	138	180
<u>การเปิดเผยข้อมูลการติดเชื้อเอชไอวี</u>			
ไม่เคยบอกให้ใครทราบ	6.0 (12)	0.0 (0)	3.0 (12)
บอกสามีภรรยา, พ่อแม่ ญาติ หรือกลุ่มเพื่อนเพียง 1 กลุ่ม	45.0 (90)	40.5 (81)	42.8(171)
บอกสามีภรรยา, พ่อแม่ ญาติ หรือกลุ่มเพื่อนเพียง 2 กลุ่ม	32.0 (64)	35.5 (71)	33.7 (135)
บอกสามีภรรยา, พ่อแม่ ญาติ และกลุ่มเพื่อนทุกกลุ่ม	11.5 (23)	19.5 (39)	15.5 (62)
ไม่ตอบ	5.5 (11)	4.5 (9)	5.0 (20)
รวม	100.0 (200)	100.0 (200)	100.0 (400)

2.11.2 ลักษณะทั่วไปของข้อมูลการรับรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์

จากข้อมูลในตารางที่ 2 การศึกษาลักษณะทั่วไปของข้อมูลการรับรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 33.1 คะแนน โดยผู้ติดเชื้อที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า (34.4 คะแนน) ผู้ติดเชื้อที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง (31.9 คะแนน) รายละเอียดของคะแนนการรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แต่ละด้านมีดังนี้

ก. การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเอดส์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยรวมในประเด็นนี้เท่ากับ 11.5 คะแนน โดยผู้ติดเชื้อที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า (12.1 คะแนน) ผู้ติดเชื้อที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง (10.9 คะแนน)

ข. การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยรวมในประเด็นนี้เท่ากับ 8.0 คะแนน โดยผู้ติดเชื้อที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า (8.2 คะแนน) ผู้ติดเชื้อที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง (7.8 คะแนน)

ค. การรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันโรคเอดส์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยรวมในประเด็นนี้เท่ากับ 9.2 คะแนน โดยผู้ติดเชื้อที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า (9.4 คะแนน) ผู้ติดเชื้อที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง (9.1 คะแนน)

ง. การรับรู้อุปสรรคของการป้องกันโรคเอดส์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยรวมในประเด็นนี้เท่ากับ 11.49 คะแนน โดยผู้ติดเชื้อที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า (4.6 คะแนน) ผู้ติดเชื้อที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง (4.14 คะแนน)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยการรับรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ในแต่ละประเด็น จำแนกตามการเข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองของผู้ติดเชื้อเอชไอวี

การเข้าร่วมกลุ่ม	การรับรู้เรื่อง การป้องกัน โรคเอดส์	การรับรู้ โอกาสเสี่ยง	การรับรู้ ความรุนแรง	การรับรู้ ประโยชน์	การรับรู้ อุปสรรค
<u>ไม่เข้าร่วมกลุ่ม (n=200)</u>					
คะแนนต่ำสุด	15.0	4.0	5.0	2.0	0.0
คะแนนสูงสุด	39.0	14.0	10.0	10.0	8.0
ค่าเฉลี่ย	31.9	10.9	7.8	9.1	4.1
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	5.0	2.1	1.6	1.5	2.1
<u>เข้าร่วมกลุ่ม (n=200)</u>					
คะแนนต่ำสุด	26.0	9.0	2.0	5.0	0.0
คะแนนสูงสุด	40.0	14.0	10.0	10.0	7.0
ค่าเฉลี่ย	34.4	12.1	8.2	9.4	4.6
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	3.6	1.4	1.7	1.0	1.7
<u>รวม (n=400)</u>					
คะแนนต่ำสุด	15.0	4.0	2.0	2.0	0.0
คะแนนสูงสุด	40.0	14.0	10.0	10.0	8.0
ค่าเฉลี่ย	33.1	11.5	8.0	9.2	4.4
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.5	1.9	1.7	1.3	1.9

จากข้อมูลในตารางที่ 2 สรุปได้ว่า ผู้ติดเชื้อที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ทุกด้านสูงกว่าผู้ติดเชื้อที่ไม่เข้าร่วมช่วยเหลือตนเอง โดยผู้ติดเชื้อทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนการรับรู้อุปสรรคในการป้องกันโรคเอดส์ต่ำที่สุด เห็นได้จากการที่กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการรับรู้อุปสรรคในการป้องกันโรคเอดส์ต่ำสุด 0.0 คะแนน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างมีอุปสรรคในการป้องกันโรคเอดส์ ทั้งในด้านการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ และการมาตรวจสุขภาพตามนัด เนื่องจากเกรงว่าผู้อื่นอาจทราบว่าเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี ส่งผลให้มีคะแนนการรับรู้อุปสรรคในการป้องกันโรคเอดส์ต่ำกว่าการรับรู้ในประเด็นอื่นๆ

2.11.3 ลักษณะทั่วไปของข้อมูลพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์

จากข้อมูลในตารางที่ 3 การศึกษาลักษณะทั่วไปของข้อมูลพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 44.0 คะแนน โดยผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์สูงกว่า (46.2 คะแนน) ผู้ติดเชื้อที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง (41.8 คะแนน) รายละเอียดคะแนนพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์แต่ละระดับมีดังนี้

ก. พฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ระดับปฐมภูมิ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยรวมในประเด็นนี้เท่ากับ 14.2 คะแนน โดยผู้ติดเชื้อที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า (15.6 คะแนน) ผู้ติดเชื้อที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง (12.9 คะแนน)

ข. พฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ระดับทุติยภูมิ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยรวมในประเด็นนี้เท่ากับ 29.8 คะแนน โดยผู้ติดเชื้อที่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า (30.7 คะแนน) ผู้ติดเชื้อที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเอง (29.0 คะแนน)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเพื่อป้องกันโรคเอดส์ในแต่ละประเด็น จำแนกตามการเข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองของผู้ติดเชื้อเอชไอวี

การเข้าร่วมกลุ่ม	พฤติกรรมป้องกัน โรคเอดส์	พฤติกรรมป้องกัน ระดับปฐมภูมิ	พฤติกรรมป้องกัน ระดับทุติยภูมิ
<u>ไม่เข้าร่วมกลุ่ม (n=200)</u>			
คะแนนต่ำสุด	26.0	2.0	17.0
คะแนนสูงสุด	55.0	19.0	37.0
ค่าเฉลี่ย	41.8	12.9	29.0
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	7.3	4.6	4.3
<u>เข้าร่วมกลุ่ม (n=200)</u>			
คะแนนต่ำสุด	35.0	10.0	22.0
คะแนนสูงสุด	57.0	20.0	39.0
ค่าเฉลี่ย	46.2	15.6	30.7
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	5.0	2.3	3.6
<u>รวม (n=400)</u>			
คะแนนต่ำสุด	26.0	2.0	17.0
คะแนนสูงสุด	57.0	20.0	39.0
ค่าเฉลี่ย	44.0	14.2	29.8
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	6.6	3.9	4.1